

UTICAJ KANCERSKOG BOLA NA KVALITET ŽIVOTA BOLESNICA SA INOPERABILNIM KARCINOMOM GRLIĆA MATERICE: NAŠE JEDNOGODIŠNJE ISKUSTVO

Olivera Dunjić¹, Srđan Ljubisavljević^{2,3}

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Institut za patofiziologiju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

³Klinika za neurologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija

Kontakt: Olivera Dunjić

Institut za patofiziologiju, Medicinski fakultet Niš

Bul. dr Zorana Đinđića 81, 18 000 Niš, Srbija

E-mail: olja@medfak.ni.ac.rs

Cij rada bio je ispitati učestalost pojave bola kod bolesnica u različitim stadijumima inoperabilnog karcinoma grlića materice, utvrditi klinički fenotip bola, kao i stepen uticaja bola na kvalitet života i na njegove pokazatelje.

Ispitivanjem su obuhvaćene 102 bolesnice sa patohistološki verifikovanim inoperabilnim karcinomom grlića materice. Za određivanje jačine bola korišćena je numerička skala (NRS). Kao parametri kvaliteta života sagledavani su apetit, san, raspoloženje, odnos sa drugima i opšta aktivnost. Bolesnice su davale ocenu od nula do deset za svaki od ovih parametara, a sabiranjem tih vrednosti dobijen je skor (0-50) koji definiše kvalitet života. Uticaj bola na kvalitet života određivan je pre započinjanja specifičnog onkološkog lečenja i tri meseca nakon kompletiranja terapije.

Pre terapije skorovi uticaja bola na apetit, san, raspoloženje, odnos sa drugim ljudima, opštu aktivnost, kao i kvalitet života bili su značajno veći kod bolesnica sa jakim i najjačim mogućim bolom nego kod bolesnica sa umerenim (ANOVA i Tuki test: $p < 0,001$) i srednje jakim bolom ($p < 0,01$). Skor uticaja bola na kvalitet života posle terapije bio je značajno veći kod bolesnica sa najjačim mogućim bolom ($48,57 \pm 1,81$) nego kod bolesnica sa umerenim ($4,50 \pm 10,79$; $p < 0,001$), srednje jakim ($15,56 \pm 17,34$; $p < 0,001$) i jakim bolom ($17,61 \pm 21,88$; $p < 0,01$).

Kancerski bol smanjuje motiv za lečenje, utiče na osnovne performanse kao što su apetit, san, raspoloženje, odnos sa drugim ljudima i opštu aktivnost. Sve ovo značajno smanjuje kvalitet života i performans status, kako pre tako i nakon primene adekvatnih terapijskih procedura.

Acta Medica Medianae 2018;57(2):66-74.

Ključne reči: bol, cervikalni karcinom, kvalitet života